

Číslo: OU-RS-OKR-2019/007311-1

SCHVAĽUJEM :

Mgr. Csaba CSÍZI

prednosta

VÝPIS Z ANALÝZY

MOŽNOSTI VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI V OKRESE RIMAVSKÁ SOBOTA

Poloha územného okresu z hľadiska územného a správneho členenia SR:

Okres Rimavská Sobota sa nachádza v juhovýchodnej časti Banskobystrického kraja. Na juhu susedí s Maďarskou republikou, na východe s okresom Revúca, na severe s okresom Brezno a na západe s okresmi Lučenec a Poltár.

Plocha okresu:

Svojou rozlohou 1 471 km² - okres Rimavská sa zaraďuje medzi najväčšie územné obvody Slovenskej republiky.

Geografický profil:

Územie okresu Rimavská Sobota je geograficky bohato členené. Severnú časť tvorí Slovenské Rudohorie, rozdelené riekou Rimavou na Veporské Rudohorie s najvyšším vrchom Klenovský Vepor (1338 m.n.m.) a Gemerské Rudohorie s najvyšším vrchom Tŕstie (1138 m.n.m.). Severná hornatá časť postupne prechádza k juhu do miernejšieho vlnitého terénu, kde dolné údolia riek Rimavy, Slanej, Turca, Blhu a Gortvy vytvárajú Rimavskú kotlinu. V južnej časti sa tiahne Cerová vrchovina s typickými vulkanickými pahorkami. Najnižšie položené miesto okresu sa nachádza na juhovýchode územia, kde rieka Slaná opúšťa územie okresu (150 m.n.m.). Rieky na území okresu patria svojim režimom k stredoeurópskemu typu s najvyššími vodnými stavmi v období jarných dažďov a topenia sa snehu (február – apríl). Najnižšie vodné stavy bývajú koncom leta.

Lesnatosť územia je 55,6 %, v severnej časti prevládajú ihličnaté a v južnej listnaté lesy. Pôdne pomery charakterizuje prevaha stredoeurópskej hnedozeme. Prevažná časť okresu je zaradená do teplej klimatickej oblasti so značným počtom slnečných dní, iba vyššie plochy severnej časti okresu patria do oblasti mierne teplej. Zimné obdobia sa vyznačujú miernosťou a značnou dĺžkou, vyskytujú sa aj krátke obdobia s extrémne nízkymi teplotami. Podnebie je vnútrozemské.

Počet obyvateľov a hustota obyvateľstva:

Okres Rimavská Sobota má 82 689 obyvateľov v 107 obciach, s hustotou 56,5 obyvateľov na 1km². Najväčšia koncentrácia obyvateľstva je v mestách, kde žije 46 % obyvateľstva okresu.

Cestná a železničná sieť:

Okres Rimavská Sobota:

Cestná sieť okresu má dĺžku 503,1 km. V smere východ – západ prechádza okresom a okresným mestom štátna cesta I/50. Na tento najdôležitejší ťah sa napájajú ostatné cesty, z ktorých veľký význam má severojužná trasa Tisovec – Jesenské a cesta I/67 na hraničný priechod do Maďarskej republiky Kráľ – Bánréve.

Železničná sieť okresu má dĺžku cca 142 km. Nie je elektrifikovaná. Najdôležitejšie železničné uzly sú v Jesenskom a Rimavskej Sobote. Na území okresu sa nachádza aj colný železničný priechod Lenartovce.

a) oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami z povrchových vodných tokov, Okres Rimavská Sobota:

Z hľadiska povodní medzi najnebezpečnejšie miesta v okrese Rimavská Sobota, na ktorých dochádza k vyliatiu vôd sú:

na rieke Rimava:

- a) ľavo a pravobrežný úsek zdvojeného lichobežníkového profilu nad železničným mostom v Rimavských Janovciach,
- b) súbežné hrádze v obci Pavlovce, na potoku Blh:

- a) ľavobrežná hrádza v obci Cakov,
- b) ľavo a pravobrežné hrádze v obciach Ivanice a Zádor, na potoku Gortva:

- a) ľavo a pravobrežný úsek p. Gortva v obciach Hajnáčka a Dubno.

HAVÁRIE

a) oblasti možného ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou,

Medzi oblasti ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou patria:

- Úpravňa vody pri vodnej stavbe Klenovec (únik chlóru),
- TAURIS Rimavská Sobota (únik amoniaku),
- Vodojemy Bokorová - Rimavská Sobota a Jesenské (únik chlóru)

b) oblasti možného ohrozenia vyplývajúce z umiestnenia nebezpečných látok

(stacionárne zdroje ohrozenia),

Okres Rimavská Sobota:

Sem patria StVS a.s. Rim. Sobota – Úpravňa vody Klenovec : - na výrobu pitnej vody sa používa chlór. Skladuje sa v oceľových fľašiach po 45 kg. Technologické minimum je 0,180 tony chlóru, maximálne skladované množstvo je 1,080 tony chlóru. Ďalej sem patria Agroban Bátka a čerpacie stanice JURKI Bátka, Slovnaft, Shell, Tikotank, Hipernova Rimavská Sobota, Slovnaft Hnúšťa, Jurki Tisovec, Tikotank Abovce, Šajgal oil Gemerký Jablonec (benzín), StVS a.s. Vodojem Bokorová - Rim. Sobota, TSM – krytá plaváreň Rim. Sobota, StVS a.s. vodojem Jesenské, StVS a.s., SLZ NOVA Hnúšťa (metanol, chloroform, oxid chlórový, kyselina sírová, acetón, butanol, butylacetát), Tauris Rimavská Sobota (amoniak).

oblasti možného ohrozenia spojené s únikom nebezpečných látok pri všetkých druhoch prepráv (prehľad trás).

1. Riziká úniku nebezpečných látok pri cestnej preprave.

Okres Rimavská Sobota:

Preprava nebezpečných látok na území okresu Rim. Sobota sa uskutočňuje najmä po týchto cestných komunikáciách :

a) cesta I. triedy I/50 v úseku Ožďany – Rim. Sobota – Stránska ,

- v prípade úniku nebezpečnej látky pri havárii sú ohrození obyvatelia 5 obcí :

Ožďany, Rim. Sobota, Bátka, Figa a Stránska.

b) cesta II. triedy v úseku Kráľ, hraničný priechod – Rim. Seč – Rim. Sobota (ďalej napojením na cestu I/50)

- v prípade úniku nebezpečnej látky sú ohrození obyvatelia 11 obcí :

Kráľ, Abovce, Lenartovce, Číž, Rim. Seč, Orávka, Martinová, Bottovo, Pavlovce, Rim. Janovce, Rim. Sobota, Ožďany.

Najčastejšie prepravovanými nebezpečnými látkami, ktoré v prípade havárie môžu ohroziť obyvateľstvo pozdĺž trasy prepravy sú okrem benzínu a motorovej nafty aj hydroxid sodný, etylén, anilín , acetylén rozpustený.

2. Riziká úniku nebezpečných látok pri železničnej preprave.

Okres Rimavská Sobota:

Najviac nebezpečných látok sa prepravuje cez územie okresu po železnici. Je to hlavne železničná trať :

a) Košice – Zvolen v úseku :

Včelince – Lenartovce, hraničný priechod – Jesenské – Hajnáčka,

Sú ohrození obyvatelia 11 obcí : Štrkovec, Kráľ, Abovce, Lenartovce, Rim. Seč, Orávka, Jesenské, Gortva, Hodejov, Blhovce, Hajnáčka.

b) Jesenské – Tisovec – Brezno v úseku :

Jesenské – Rim. Sobota – Hnúšť'a,

Sú ohrození obyvatelia 11 obcí : Jesenské, Rim. Janovce, Rim. Sobota, Veľké Teriakovce, Nižný Skálnik, Vyšný Skálnik, Kociha, Rim. Zalužany, Rim. Baňa, Rim. Brezovo, Hnúšť'a.

Najčastejšie prepravovanými nebezpečnými látkami sú : amoniak, butylacetát, hydroxid sodný,

KATASTROFY

a) oblasti možného ohrozenia spôsobené leteckou prevádzkou,

Okres Rimavská Sobota:

Nad územím okresu Rimavská Sobota sa nachádzajú dva vojenské výcvikové letecké priestory a jeden civilný koridor:

- civilný koridor - A 42
- vojenské výcvikové letecké priestory - TSA 06 C a TSA 07 A

Pod civilným leteckým koridorom A 42 , ktorý sa nachádza v strednej časti okresu sú ohrozené obce : južnej časti okresu.

Pod vojenským koridorom č. TSA 06 C sú ohrozené obce v prihraničnej oblasti okresu.

Pod vojenským koridorom č. TSA 07 A v severnej časti okresu je ohrozené mesto Tisovec a západná časť Muránskej planiny v okrese.

b) oblasti možného ohrozenia v prípade porušenia vodnej stavby,

Okres Rimavská Sobota:

Ohrozenie VS Klenovec:

VS Klenovec je zaradené do skupiny „B“. Celkový objem je 7,80 mil. m³. Prielomová vlna, ktorá vznikne pri náhlom rozrušení hrádze postihne obce a dôležité objekty:

Ohrozená obec	Počet ohrozených obyvateľov	ohrozené objekty, organizácie
Klenovec	1 500	PPD a EVASPORT Klenovec,
Hnúšťa	2 500	Píla Maša, SLZ NOVA, T - guma
Rimavské Brezovo	85	
Rimavská Baňa	250	
Kociha	100	
Rimavské Zalužany	70	
Hrachovo	30	
Veľké Teriakovce	160	
Čerenčany	150	SPOHYPO
Rimavská Sobota	10 600	SAD, Gemernákup, Pivovar, Cukrovar, Radoma, Shell, Slovnaft, RSK, TSM, Povodie Slanej, StVS a.s., Lesy SR, Tauris
Rimavské Janovce	40	
Pavlovce	95	
Jesenské	355	
Širkovce	5	

Celkom z pod VS Klenovec 15 940 obyvateľov.

Ohrozenie VS Teplý Vrch :

*VS Teplý Vrch je zaradené do skupiny „C“. Celkový objem je 5,20 mil.m³.
Prielomová vlna, ktorá vznikne pri náhlom rozrušení hrádze postihne obce a dôležité objekty
:*

<i>Ohrozená obec</i>	<i>Počet ohrozených obyvateľov</i>	<i>ohrozené objekty, organizácie</i>
<i>Teplý Vrch</i>	170	
<i>Veľký Blh</i>	790	
<i>Uzovská Panica</i>	350	
<i>Tomášovce</i>	110	
<i>Bátka</i>	400	<i>Agroban s.r.o.</i>
<i>Rakytník</i>	30	
<i>Dulovo</i>	30	
<i>Žíp</i>	40	
<i>Ivanice</i>	40	
<i>Zádor</i>	40	

Celkom z pod VS Teplý Vrch 2000 obyvateľov.

D. ZÁVERY A ODPORÚČANIA

a) Odporúčania pre vypracovanie plánov ochrany obyvateľstva

Ohrozenie obyvateľstva na území okresu Rimavská Sobota sa predpokladá hlavne v okolí pri:

1. výrobe a skladovaní nebezpečnej látky (amoniak) z firmy TAURIS, a.s. Rimavská Sobota, Gemermilk s.r.o.
2. VS Klenovec je zaradená do kategórie „I“. Celkový objem je 7,80 mil. m³
3. VS Teplý Vrch je zaradená do kategórie „II“. Celkový objem je 5,20 mil.m³

V pôsobnosti Okresného úradu Rimavská Sobota je preto potreba v súčinnosti s ohrozovateľmi na území obvodu (TAURIS, a.s. Rimavská Sobota, SVP, š.p. Banská Bystrica, Správa povodia Slanej Rimavská Sobota) a ostatnými právnickými osobami vypracovať a priebežne aktualizovať Plán ochrany obyvateľstva v zmysle vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok.

V pláne ochrane obyvateľstva na stupni okresného úradu viesť prehľad o prostriedkoch varovania obyvateľstva a vyzrozumenia osôb, zabezpečenie ochrany pri preprave nebezpečných látok, vyhodnotenia následkov ohrozenia stacionárnymi zdrojmi NL, vyhodnotenia následkov ohrozenia ostatnými možnými mimoriadnymi udalosťami (povodne, požiare, víchrice, teroristické útoky a pod.), prehľady o priestoroch, kapacite pre núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie, prehľadu síl a prostriedkov využiteľných pri vykonávaní záchranných prác po vzniku mimoriadnej udalosti. Spracovať dokumentáciu na zabezpečenie monitorovania územia, evakuácie a ukrytia osôb.

Právnické osoby, fyzické osoby – podnikatelia a obce na území obvodu vypracovať plán ochrany v rozsahu určenom Okresným úradom Rimavská Sobota. Pri vypracovaní plánov ochrany obyvateľstva na stupni obec úzko spolupracovať s právnickými osobami na území obce a ich spracovanými havarijnými plánmi. Dôraz položiť hlavne na možné zdroje ohrozenia (živelné pohromy, havárie a katastrofy) a opatreniam, ako aj postup pri varovaní obyvateľstva a vyzrozumenia osôb, riadenia záchranných prác, vykonávania evakuácie, jej odborného zabezpečenia, ukrytia a prehľad možností núdzového ubytovania a núdzového zásobovania, prehľad síl a prostriedkov využiteľných pri záchranných prácach.

Zabezpečiť informovanie obyvateľstva a verejnosti o vypracovanom pláne ochrany obyvateľstva (v prípade pripomienok ich zapracovať do plánov ochrany obyvateľstva) a trvalo ich sprístupniť dostupnými informačnými prostriedkami.

b) Odporúčania na prijímanie preventívnych opatrení na ochranu a zníženie rizík ohrozenia mimoriadnymi udalosťami.

S cieľom predchádzania vzniku mimoriadnych udalostí a znižovania možnosti ich vzniku na území okresu, zo stupňa okresného úradu, obcí, ohrozovateľov a ostatných právnických osôb a podnikateľov prijímať nasledovné opatrenia:

1. Zo strany okresného úradu v ročných plánoch kontrol zakotviť kontrolu plnenia povinností právnických osôb a fyzických osôb podnikateľov zameranú na spracovanie, aktualizáciu a prijímanie opatrení na zníženie možných rizík vzniku mimoriadnej udalosti.
2. Zo strany okresného úradu v súčinnosti s gestorom kontrol Slovenská inšpekcia životného prostredia vykonávať plánované súčinnosťné kontroly v podnikoch kategórie

- „A“, „B“ a navrhovať opatrenia na odstránenie nedostatkov, ktoré by mohli byť príčinou vzniku mimoriadnej udalosti.
3. Právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, ktoré svojou činnosťou môžu ohroziť zdravie a majetok pravidelne, a hlavne pri závažných zmenách aktualizovať svoje plány ochrany. O vzniknutých zmenách bezodkladne informovať okresný úrad. Prijímať opatrenia na vylepšenie technického a technologického charakteru, ktoré by viedli k zvýšeniu bezpečnosti prevádzky, zariadení a tým i k ochrane vlastných zamestnancov a ostatného obyvateľstva na ohrozenom území. Vykonávať monitorovanie územia na zistenie a hodnotenie územia pred vznikom mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky. Dôraz položiť tiež na precvičovanie (1x za 3 roky) u podnikov zaradených do kategórie „A“, „B“ plánu ochrany svojich zamestnancov.
 4. Zvýšenú pozornosť venovať spracovaniu a aktuálnosti dokumentácie pre vyrozumieanie osôb a varovanie obyvateľstva, ako aj vlastných zamestnancov a v blízkosti objektu. V podmienkach obcí a právnických osôb udržiavať v prevádzkyschopnom stave vyrozumievacie zariadenia (sirény, rozhlas atď.) a tieto pri vzniku MU neodkladne využívať.
 5. Riadiť a organizovať prípravu na CO so zameraním na možnosti ohrozenia a spôsoby ochrany.
 6. V spolupráci verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním organizovať a vykonávať preventívno – výchovnú a propagačnú činnosť v CO, informovanosť obyvateľstva o postupoch pri sebaochrane a vzájomnej pomoci. Pozornosť venovať teoretickej a praktickej príprave vytvoreným jednotkám CO pre vlastné potreby a pre potreby územia.